

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. Š.**, zastoupeného Mgr. Přemyslem Hašlarem, advokátem se sídlem Tábořská 922, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Praze** se sídlem Žitná 12, Praha 2, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2005, č. j. 6 Ca 223/2005 - 29,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2005, č. j. 6 Ca 223/2005 - 29, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Městského soudu v Praze, kterým soud zastavil řízení ve věci žaloby proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze (dále jen „žalovaný“) ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4892/05-130. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu v Mladé Boleslavi ze dne 13. 9. 2004, č. j. 91211/04/048911/2009, kterým byl stěžovateli za zdaňovací období červen 2000 stanoven nadměrný odpočet ve výši 35 520 Kč, a současně též proti rozhodnutí ze dne 28. 2. 2003, č. j. 8436/02-130, kterým byla žalovaným nařízena obnova řízení ve věci vyměření daně z přidané hodnoty za zdaňovací období červen 2000.

Protože při podání žaloby nebyl zaplacen soudní poplatek ve výši 2000 Kč, vyzval městský soud stěžovatele k jeho zaplacení výzvou ze dne 13. 9. 2005, doručenou právnímu zástupci stěžovatele Mgr. Přemyslu Hašlarovi dne 20. 9. 2005 (č. l. 26).

Stěžovatel však ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatil a proto městský soud napadeným usnesením zastavil řízení [§ 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“) ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d), e) s. ř. s., tzn. nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu a nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Namítá totiž, že předmětná výzva k uhrazení soudního poplatku byla doručena toliko právnímu zástupci stěžovatele a nikoliv stěžovateli samotnému. Stěžovatel však upozorňuje na judikaturu Ústavního soudu (např. náleze ze dne 17. 1. 2002, sp. zn. III. ÚS 169/01, náleze ze dne 24. 1. 2000, sp. zn. IV. ÚS 238/99), podle níž zaplacení soudního poplatku představuje úkon, který má osobně vykonat žalobce, a proto bylo nutno v daném případě příslušnou výzvu doručit též stěžovateli.

Stěžovatel dále uvádí, že dne 22. 9. 2005 podal k poštovní přepravě zásilku, která obsahovala výzvu k zaplacení soudního poplatku opatřenou kolkovými známky ve výši 2 000 Kč. Adresátem zásilky byl Městský soud v Praze, což také dokládá fotokopii podacího lístku. Z něj je patrné, že dne 22. 9. 2005 byla na poštu 293 01 Mladá Boleslav 1 podána listovní zásilka o hmotnosti 0,008 kg, kde jako odesílatel je uveden stěžovatel a jako adresát Městský soud v Praze, pracoviště Praha 1, Hyberská 18. Stěžovatel dále doložil potvrzení fotokopii Č. p., s. p. ze dne 22. 9. 2005, potvrzující zakoupení kolkových známek v hodnotě 2 000 Kč. Stěžovatel tvrdí, že u Městského soudu v Praze není účastníkem žádného řízení, takže je vyloučeno, aby předmětná zásilka byla určena pro jiné řízení.

Stěžovatel navrhuje napadené usnesení zrušit.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud především poukazuje na skutečnost, že v projednávané věci je napadeno usnesení městského soudu o zastavení řízení, takže na tento případ plně dopadá kasační důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který má povahu důvodu speciálního a má tedy přednost i před namítaným důvodem obsaženým pod písm. d) cit. ustanovení.

Stěžovatelova argumentace se dělí do dvou částí. Předně stěžovatel tvrdí, že nebyla řádně doručena výzva k zaplacení soudního poplatku, a dále namítá, že k jeho řádnému zaplacení došlo.

K první stížnostní námitce zdejší soud pro stručnost poukazuje na svoji ustálenou judikaturu, podle níž *povinnost zaplatit soudní poplatek plyne z procesního postavení účastníka řízení, který činí úkon poplatku podléhající. Zaplacení soudního poplatku ovšem není úkonem, který má osobně vykonat účastník řízení; je-li účastník řízení zastoupen, výzva k zaplacení soudního poplatku se proto doručuje podle § 42 odst. 2 s. ř. s. pouze jeho zástupci. Za stávající úpravy správního soudnictví není tímto postupem omezen přístup k soudu*“ (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 - 69, [č. 726/2005](#) Sb. NSS). Je tak zřejmé, že právní názor stěžovatele o povinnosti doručovat výzvu k zaplacení soudního poplatku též žalobci Nejvyšší správní soud nepovažuje za správný a v tomto směru je proto kasační stížnost nedůvodná.

K odkazům stěžovatele na shora citovanou judikaturu Ústavního soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že Ústavní soud v usnesení ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. II. ÚS 671/02 (Sbírka nálezů a usnesení, sv. 32, str. 455 a násl.) rovněž akceptoval shora vyjádřený názor,

když vyslovil, že „výklad obecných soudů, které nepovažují zaplacení soudního poplatku za natolik nezastupitelný úkon, který musí být podle § 49 odst. 1 občanského soudního řádu vykonat pouze účastník osobně, je ústavně konformní. Z pohledu ústavního práva je totiž významná pouze možnost dodatečného splnění poplatkové povinnosti v odvolacím řízení. Rozhodnutí Ústavního soudu, která se v minulosti postavila za opačné stanovisko, se týkala výlučně řízení v tzv. správním soudnictví podle části páté o. s. ř. ve znění do 31. 12. 2002. Tehdejší jednoinstanční řízení o správní žalobě nedávalo totiž obecným soudům právo vzít dodatečně zaplacení soudního poplatku v úvahu, na rozdíl od soudních řízení upravených v části třetí a čtvrté s. s. ř.“ Je tak dostatečně patrné, že citovaný právní názor Nejvyššího správního soudu není v rozporu s judikaturou Ústavního soudu.

Ke druhé stížnostní námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že se nejedná o problém právní, nýbrž výhradně skutkový. Stěžovatel totiž dokládá, že soudní poplatek za podání správní žaloby k výzvě městského soudu řádně zaplatil, o čemž svědčí jak podací lístek ze dne 22. 9. 2005, který prokazuje, že stěžovatel zaslal Městskému soudu v Praze písemnost, o níž tvrdí, že byla výzvou k zaplacení soudního poplatku opatřenou kolkovými známkami. Stěžovatel rovněž prokázal, že stejného dne zakoupil kolkové známky v požadované hodnotě.

Proti těmto tvrzením stojí úřední záznam (č. l. 27), že ke dni 21. 10. účtárně městského soudu nebyl uhrazen soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, a také skutečnost, že součástí spisu není výzva opatřená kolkovými známkami, o níž stěžovatel tvrdí, že ji městskému soudu zaslal.

K výzvě Nejvyššího správního soudu, aby se Městský soud v Praze k uvedeným skutkovým tvrzením stěžovatele vyjádřil, tzn. zejména aby bylo prověřeno, zda v předmětné době byla zmíněná zásilka skutečně doručena a co bylo jejím obsahem, tj. zda se jednalo o podání v této věci či ve věci jiné, zda se v ní nacházely kolkové známky apod., oslovený soud sdělil, že dne 4. 10. 2005 přijal zásilku z Mladé Boleslavi, což vyplývá z úhrnného dodacího lístku. Žádná další identifikace zásilky však na tomto dokladu uvedena není a není proto možno prověřit, zda se skutečně jedná o zásilku určenou k č. j. 6 Ca 223/2005, co bylo jejím obsahem a zda se v ní nacházely předmětné kolkové známky.

Při hodnocení těchto skutkových okolností vycházel Nejvyšší správní soud ze skutečnosti, že právo na přístup soudu představuje ústavně zaručené základní právo (čl. 36 Listiny základních práv a svobod) a že odepření tohoto přístupu (denegatio iustitiae) dosahuje protiústavní dimenze. V těchto případech je proto namístě vždy velmi bedlivě vážit, zda byly splněny podmínky řízení, a v pochybnostech se přiklonit spíše k meritornímu rozhodování než k procesnímu ukončení řízení. To platí zejména tehdy, kdy meritorním soudním přezkumem je posuzování zákonnosti napadeného rozhodnutí orgánu veřejné správy, tzn. poskytování ochrany fyzickým a právníckým osobám proti veřejné moci, a kdy se nejedná o typ řízení, v němž se rozhoduje o vzájemných právech a povinnostech většího počtu soukromých subjektů.

Jestliže tedy v daném případě stěžovatel hodnověrným způsobem vyvrací, že soudní poplatek k výzvě soudu řádně nezaplatil, a v tomto směru unesl svoje důkazní břemeno, které městský soud nebyl schopen vyvrátit, je namístě napadené usnesení městského soudu o zastavení řízení zrušit jako nezákonné. Je pak věcí městského soudu, aby znovu vyhodnotil splnění procesních podmínek řízení a pokud shledá, že splněny byly, aby se podanou žalobou zabýval věcně.

Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná a napadené usnesení Městského soudu v Praze je nezákonné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto jej zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Městský soud v Praze v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2007

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu